

Vývesené na úr. tab. dňa 25.05.2021
Zvesené dňa
Nadobudlo právoplatnosť dňa
Obec Breziny - podpis

Správa o výsledku z kontroly hlavného kontrolóra č. 1/2021

Kontrola dodržiavania štandardov prístupnosti na webovom sídle obce Breziny

Kontrola bola vykonaná v súlade s ust. § 18d a ust. § 18e zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a s Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Breziny, schváleného uznesením obecného zastupiteľstva č. 83/2020 dňa 14. 12. 2020.

Oprávnená osoba pre výkon kontroly: Ing. Dušan Bezek, hlavný kontrolór obce Breziny predkladám Obecnému zastupiteľstvu v súlade s ust. § 18f ods. 1 písm. d) Zák. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov nasledovnú správu o výsledku kontroly.

Povinná osoba pre výkon kontroly: Obec Breziny

Kontrolované obdobie: 2. polrok 2020

Miesto a čas vykonania kontroly: Obecný úrad Breziny, 22.04.2021 – 18.05.2021

Cieľom kontroly bolo: zistiť, či obec dodržiava štandardy prístupnosti na webovom sídle obce, v zmysle ust. zákona 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon 275/2006) a výnosu MF SR č. 312/2010 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len výnos 312/2010).

Kontrolné zistenia

Štandardy prístupnosti sú pravidlá, ktoré musia zo zákona spĺňať všetky informačné systémy verejnej správy (IS VS). Medzi ne sú zaradené aj webové sídla mesta a obcí.

Prístupnosť webu, alebo bezbariérovosť v zmysle zákona zabezpečuje, aby slabozraký, nevidiaci, nepočujúci alebo užívateľ, ktorý nedokáže používať myš ani klávesnicu, prečítal obsah webového sídla pomocou čítacieho zariadenia tzv. čítačkou.

Skenovaný dokument je možné vytvoriť aj v čitateľnom tvare. Je to tvar, ktorý umožňuje prehľadávanie. Na vytvorenie čitateľného tvaru zoskenovaného dokumentu sa používa softvér OCR. Pomocou neho sa dajú zo zoskenovaného dokumentu rozoznať jednotlivé znaky.

Skenovanie je proces zmeny z listinnej podoby do elektronickej, ktorá sa vykonáva prostredníctvom na to určeného zariadenia (skenera). Skener býva v súčasnosti dostupný buď samostatne alebo ako súčasť bežných multifunkčných zariadení. Dokument sa po procese skenovania ukladá v podobe elektronického dokumentu (súboru), ktorý v závislosti od nastavenia zachováva kvalitu listinného originálu. Uložené skenované textové dokumenty nesmú mať v zmysle štandardov podobu obrázkov, majú preto byť upravené príslušným softvérom na rozoznávanie znakov (bežne označované ako aplikácie OCR = Optical Character Recognition), pričom použitie všeobecnej či špecifickej výnimky je však možné aj naďalej. Aplikácie OCR sú v súčasnosti bežnou súčasťou vybavenia skenerov, dostupné sú však aj osobitne, či už ako komerčný softvér, alebo voľne dostupné aplikácie.

Na webovom sídle stačí obsah dokumentu napr. zmluvy, ktorý sa podpísal. Ak chcem vidieť originál zmluvy, je k dispozícii na úrade. Za to, čo je na webovom sídle zodpovedá vždy konkrétny pracovník, ktorý ich zverejňuje.

Štandardy prístupnosti stanovené vo výnose 312/2010

Štandardy IS VS sú vydávané výnosom Ministerstva financií SR. V súčasnosti je platný výnos č. 312/2010 Z. z. o štandardoch pre IS VS.

Štandardom pre prístupnosť webových sídiel je zabezpečenie vnímateľnosti, ovládateľnosti, zrozumiteľnosti a robustnosti webových sídiel. Dokument, ktorý poskytuje textovú informáciu, má byť:

- obsahovo prístupný = bezbariérový
- čitateľný,
- označiteľný a kopírovateľný (pokiaľ nie je kopírovanie nepovolené),
- manuálne vyhľadávateľný (používateľom),

Obec má používať na webovom sídle, pri mailovej komunikácii a pri výkone verejnej moci elektronicky – eGovernment v praxi štandardy.

•§ 18 súbory všeobecne

1. nesmie byť sken ako obrázok,
 - bez skenovanej podoby fyzického podpisu a pečiatky
 - OCR sken odstráni formátovanie
 - plagát = text ako obrázok, nutné poskytnúť čitateľnú alternatívu zverejnením popisu plagátu
2. Používanie štýlov pre vyjadrenie sémantickej štruktúry obsahu súboru
3. pre netextové časti súboru (obrázky, grafy) sa poskytujú alternatívne textové opisy
4. odporúčané fonty= formáty písma **Arial, Times New Roman a Courier New**, príp. **Verdana**
5. odporúčaná veľkosť písma č. 12

•§ 19 Textové súbory na stiahnutie

1. povolené formáty textových dokumentov **.pdf** alebo **.txt** (formát ak dokument má byť aj podpísaný PDF/A-1)
2. ak dokument treba vyplňať:
 - buď editovateľné **.pdf**,
 - alebo súčasne zverejniť rovnaký text v rovnakej štruktúre vo formátoch **.docx** a **.odt**, vtedy formát PDF/A nemusí byť
3. **.rtf** nie je podporované, nemá sa zverejňovať,
4. prezentácie len ako **.pdf**, nie ako **.ppt**, alebo **.pptx**

•§ 20 Grafické súbory - fotografie – formát **.png, .jpg, .gif**, veľkosť len pár kb, odporúčaný vodorovný rozmer veľkej fotografie približne 800px,

Usmernenie pre konverziu písomných dokumentov na elektronické dokumenty (verzia 3)

Ministerstvo financií SR vzhľadom na povinnosť zverejňovať dokumenty verejnej správy na internete (od 1.1.2011) vypracovalo špecifické usmernenie, ktoré popisuje problematiku konverzie (prevodu) písomných dokumentov na elektronické.

Usmernenie bolo 17.2.2011 aktualizované na verziu 1.1 a 6.5.2011 v spolupráci s Ministerstvom spravodlivosti SR a Úradom vlády SR aktualizované na verziu 2. Posledná verzia (v3) bola vydaná 22. marca 2012:

Súčasný znenie usmernenia (verzia3) nájdete na stránke http://www.informatizacia.sk/ext_dok-usmernenie_pre_konverziu_dokumentov_v3/14025c

Usmernenie je zároveň spoločne schváleným metodickým pokynom **Ministerstva financií SR, Ministerstva spravodlivosti SR a Úradu vlády SR** k zákonu č. 546/2010 Z. z., ktorým sa ustanovuje povinné zverejňovanie zmlúv, objednávok a faktúr a následne k novelizáciám zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám účinným k 1. januáru 2012 (ďalej

len „zákon č. 211/2000 Z. z.), ako aj k nariadeniu, ktoré upravuje špecifické postupy (nariadenie vlády SR č. 498/2011 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o zverejňovaní zmlúv v Centrálnom registri zmlúv a náležitosti informácie o uzatvorení zmluvy(ďalej len „nariadenie 498/2011 pre zmluvy“)).

6.2. Obmedzenia zverejňovaných údajov

6.2.1 Nezverejňujú sa osobné údaje

Pri zverejňovaní dokumentov je potrebné dodržiavať najmä zákon o ochrane osobných údajov, t. j. je potrebné dbať na to, aby neboli zverejnené, napr. rodné čísla a podobne. Osobnými údajmi sú aj údaje, ktoré môžu dehonestovať príslušnú osobu (napr. podrobné popisy sociálnej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti a podobne).

Zákon č. 211/2000 Z. z. v tejto súvislosti explicitne určuje aj niekoľko údajov, ktoré nepatria do osobných údajov, týmito sú titul, meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu a označenie nehnuteľnosti v špecifickom prípade.

6.2.2 Nezverejňuje sa skenovaná podoba fyzického podpisu

Nakoľko účinnosť a platnosť sú dva rozdielne aspekty zverejňovaných dokumentov a zároveň dva odlišné právne princípy, nemožno ich spájať – podpis zástupcu zmluvnej strany potvrdzuje platnosť, ktorá naďalej ostáva „vo fyzickom svete“, zatiaľ čo účinnosť sa pri zmluvách ďalej odvíja od jej zverejnenia na internete, a teda sa prenáša do „elektronického sveta“.

Bezpečnostným faktorom je, že zverejňovanie skenovaných podpisov zvyšuje riziko falšovania dokumentov, nakoľko týmto spôsobom sú pre ľubovoľné a nevystopovateľné množstvo používateľov internetu dostupné mená a osobné podpisy mnohých osôb. Využitie falšovaného podpisu môže nastať v úplne inej oblasti a spojitelnosť týchto dvoch faktov je minimálne obtiažna.

Zistené nedostatky

V prílohe je zoznam dokumentov ktoré boli zverejnené na webovom sídle obce Breziny od 01.07.2020 do 31.12.2020.

Celkove som skontroloval 18 dokumentov.

U 13 dokumentoch bol dokument zoscanovaný ako obrázok, v 9 dokumentoch bol zoskenovaný podpis,

tým neboli dodržané štandardy prístupnosti,

v zmysle ust. § 18 a 19 výnosu 312/2010 o štandardoch pre informačné systémy verejnej správy v znení neskorších predpisov, sken nesmie byť ako obrázok a musí byť bez skenovanej podoby fyzického podpisu a pečiatky a v zmysle ust § 19 musí byť uverejnený v povolenom formáte PDF.

Na základe výsledku kontroly, uvedenej v správe o výsledku kontroly, odporúčam prijať konkrétne opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov:

- zabezpečiť dodržiavanie platných štandardov zverejňovania dokumentov na webovom sídle obce Breziny

Za povinnú osobu:

Ján Šatara, starosta obce

Za oprávnenú osobu:

Ing. Dušan Bezek, hlavný kontrolór obce
Spracoval, dňa 18.05.2021

**Prehľad kontrolovaných dokumentov zverejnených na WEB sídle obce
Breziny v 2. polroku 2020**

č. fa.	dátum zverej.	text	formát dokumentu	štandardy	podpisy pečiatka	štandardy
	27.07.20	Zmluva o poskytnutí fin. dotácie	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	oskakanované podpisy a pečiatka	nedodržené štandardy
	29.07.20	zmluva o úver	pdf OCR		bez podpisov	
08/2020	29.07.20	zmluva o účte	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	podpisy prekryté	
11/2020	14.08.20	Zmluva o budúcej zmluve	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	podpisy prekryté	
09/2020	25.08.20	Zmluva o vykonávaní výkupu a zberu papiera	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	oskakanované podpisy a pečiatka	nedodržené štandardy
10/2020	25.08.20	Zmluva o poskytnutí NFP	pdf OCR		bez podpisov	
14/2020	10.09.20	Mandátna zmluva	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	oskakanované podpisy a pečiatka	nedodržené štandardy
12/2020	11.09.20	Zmluva o dielo	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	oskakanované podpisy a pečiatka	nedodržené štandardy
13/2020	28.09.20	nájomná zmluva	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	bez podpisov	
	02.10.20	o návratnej finančnej výpomoci	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	oskakanované podpisy a pečiatka	nedodržené štandardy
	06.10.20	Kúpna zmluva	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	bez podpisov	
	15.10.20	o poskytnutí FP	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	oskakanované podpisy a pečiatka	nedodržené štandardy
	02.12.20	o výpožičke	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	oskakanované podpisy a pečiatka	nedodržené štandardy
	21.12.20	Dohoda	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	oskakanované podpisy a pečiatka	nedodržené štandardy
	22.12.20	Nájomná zmluva	chýba príloha			
	22.12.20	Dodatok č. 1 k nájomnej zmluve	pdf ako obrázok	nedodržené štandardy	oskakanované podpisy a pečiatka	nedodržené štandardy
	22.12.20	o podnájme pozemkov	chýba príloha			
	22.12.20	o dielo	chýba príloha			